

תאריך: 08 ינואר 2026
"ט טבת תשפ"ו

לכבוד:
הרופאים הוטרנריים/
מנהלי לשכות וטרנריות/
מגדלי בקר, צאן וחזירים

שלום רב,

**הנדון: פה וטלפיים מזן SAT1 במזה"ת - הודעה מס': תחילת חיסון נגד מחלת הפה והטלפיים (FMD)
כמענה חירום לזן SAT1**

סימוכין הודעה מס' 2 מיום 23.12.2025

רקע

בהמשך להודעה מס' 2 מיום 23.12.2025 בדבר התפרצות FMD במזרח התיכון וקבלת מידע על התפשטות מחלת הפה והטלפיים בלבנון/סוריה/ירדן/מצרים וקפריסין, וכן אי הוודאות לגבי מעורבות הזנים והגעת SAT1 לאזורים בסמיכות לישראל, נדרשת היערכות ממוקדת לחדירת זן SAT1 והקפדה על בטיחות ביולוגית במשקים, בעיקר בסמיכות לגבולות. יודגש כי עד כה חוסן המקנה בישראל בשגרה בתרכיב שאינו מקנה הגנה ייעודית כנגד זן SAT1, ולכן המקנה חשוף באופן מלא להדבקה ולתחלואה חמורה עד השלמת החיסון המתאים. בימים אלו הגיע תרכיב המכיל את הזנים SAT1+ SAT2+ASIA-1+O+A שנרכש בהתקשרות חירום המיועד להגן על המקנה הישראלי.

לפיכך, ובהתאם לסמכותי לפי סעיף 9 לפקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], תשמ"ה – 1985, אני מורה על חיסון הבקר, הצאן והחזירים בישראל, בהתאם להוראות החיסון המפורטות להלן.

מטרת החיסון

- יצירת רצועת חיץ בה המקנה מחוסן להפחתת סיכון לחדירת פה וטלפיים מזן SAT1 למדינת ישראל.
- קביעת סדרי עדיפויות ותפעול כוח אדם לביצוע חיסון מהיר, תוך שמירה על עקרונות בטיחות ביולוגית (החיסון אינו תחליף לבטיחות ביולוגית).

תחולת החיסון וסדר עדיפויות

סדר עדיפויות לביצוע חיסון SAT1 :

1. לפי הודעה מס' 2, לאורך גבולות לבנון/סוריה/ירדן וברצועת חיץ 10 ק"מ יחוסן כל הבקר, הצאן והחזירים (מהמקטע הגאוגרפי מראש הנקרה ועד אילת). מצורפת במכתב זה רשימת ישובים הנמצאים ברצועת 10 ק"מ.
2. פרים/מערכי רבייה כמפורט בהודעה מס' 2 "פריים בהפריית שיאון", לרבות העגלים בשדה אילן.

מועד תחילת החיסון ולוחות זמנים

תחילת חיסון פו"ט SAT1- מיד עם הפצת התרכיב ללשכות (תאריך יעד 11/01/2026). יעד להשלמת חיסון המקנה ברצועת החיץ - 3 שבועות אחר כך. המקנה המחוסן נדרש לחיסון דחף, כפי שיפורט להלן.

הנחיות כלליות לביצוע החיסון (עקרונות תפעוליים)

- א. החיסון יבוצע ע"י רופאים וטרינרים מוסמכים לחיסון פה והטלפיים, ובפיקוח הדוק של הלשכות.
- ב. במקרה שמגדל אינו מצליח להתקשר עם רופא וטרינר לביצוע החיסון, החיסון יבוצע על ידי עובדי השירותים הווטרינריים. יובהר כי במקרה זה התשלום יגבה לפי האגרה הקבועה בתקנות שגבוהה משמעותית מעלות דמי השירות.
- ג. אין לערבב חיסון פה וטלפיים עם תרכיבים אחרים באותה מזרק/מנה; ניתן לשלב חיסון בתרכיבים שונים באותו מועד, לא בהזרקה לאותו אתר אנטומי, לפי שיקול מקצועי של הרופא הווטרינר המחוסן.
- ד. חיסון דחף יתבצע בין שלושה לארבעה שבועות מהחיסון הראשון.
- ה. ההזרקה של התרכיב לבקר/צאן, תבוצע תוך-שרירית בצוואר.
- ו. כל חיסון יתועד במערכת ממשלתית ורישומי משק.

חיסון דחף/בוסטר שיתוף פעולה, ניטור ודיווח ודגשים לבטיחות ביולוגית

1. קיימת חובת דיווח מיידית על כל חשד קליני ל-FMD ללשכה הווטרינרית המחוזית.
2. עד להשלמת חיסון המקנה כנגד פה וטלפיים מזן SAT1, יש למזער תנועת אדם/רכב/ציוד בין משקים ובתוכם למינימום ההכרחי ולמנוע חדירת בעלי חיים זרים.
3. החיסון אינו חלופה לבטיחות ביולוגית אלא מרכיב משלים חיוני. עובדה זו מודגשת במיוחד לאור ודאות אפידמיולוגית וזמינות תרכיבים מוגבלת כנגד זן זה בעולם.
4. יש לצמצם כניסת אנשים/רכבים/ציוד למתחמי המשק למינימום ההכרחי, לשם מזעור הסיכון לחדירת המחלה למשק.
5. יש לבצע רישום של המבקרים במשק. המבקרים יטבלו נעליהם בתמיסת חיטוי בכניסה וביציאה מהמשק, ובאופן אידאלי ינעלו ערדליים חד פעמיים מעליהם. במידה ואין מנוס מכניסת כלי רכב וכלי עבודה – יש להקפיד על חיטוי גלגלים בריסוס/בור טבילה לפי צורך.
6. נותני שירות יעבדו במתכונת של "משק אחד ליום" ככל שניתן.
7. אין להכניס למשק בעלי חיים ללא אישור ובדיקת סטטוס חיסוני.
8. באזורים הסמוכים לגבול, יש לצמצם המצאות המקנה במרעה פתוח, ולהעדיף את החזקתו מתחמים סגורים ככל הניתן.
9. חל איסור התכנסויות (שווקים/תערוכות) של בעלי חיים רגישים עד הודעה חדשה.

אכיפה/השלכות

אי עמידה בתנאים והגבלות הנדרשים עלולה להביא להגבלות, סנקציות, עלויות נוספות למגדל ואמצעי אכיפה בהתאם לפקודת מחלות בעלי חיים.

בברכה,

ד"ר סרחיו דולב,
מנהל השירותים הוטרנריים בשדה.

העתקים:

לשכת שר החקלאות וביטחון המזון.
לשכת מנכ"ל משרד החקלאות וביטחון המזון.
מנהל השירותים הוטרנריים.
מנהלת המכון הוטרנרי על שם קמרון, כאן.
מנהל החטיבה לוירולוגיה, המכון הוטרנרי, כאן.
מנהל יחידת הפה והטלפיים, המכון הוטרנרי, כאן.
חברי הנהלת השירותים הוטרנריים
מנהל יחידת הפיצו"ח, משרד החקלאות וביטחון המזון.
מנהלי מחוזות, משרד החקלאות וביטחון המזון.
הלשכה המשפטית, משרד החקלאות וביטחון המזון.
מנהל שה"מ, משרד החקלאות וביטחון המזון.
רופא וטרינר ראשי, רשות הטבע והגנים
רופא וטרינר ראשי, "החקלאית"
מועצת החלב.
המערך הארצי לבריאות העטין.
ארגון יצרני החלב בישראל.
ארגון מגדלי בקר לבשר.
ארגון מפטמי בקר בישראל.
אגודת הצאן.
אגודת עזיזה.